

समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली

उदाहरण : २०० सम्म विद्यार्थी मतदाता रहेको अवस्थामा ११ सदस्यीय कार्यसमिति गठन हुनेछ ।

समानुपातिकबाट आएको सदस्यमध्येबाट कार्यसमितिको (९ जनाले) बहुमतले उपाध्यक्ष - १ र सहायक सचिव - १ छान्ने ।

अध्यक्ष - १		प्रत्यक्ष निर्वाचन
सचिव - १		
कोषाध्यक्ष - १		
सदस्य - ३		

समानुपातिक सदस्य - $\frac{३}{९}$

समानुपातिक तर्फको नामावली कार्यसमितिमा (प्रत्यक्ष र समानुपातिक रहने) जम्मा सदस्य संख्या बराबर बन्द सूचिमा पेश गर्न सक्नेछ ।

मतदान पछि जम्मा मत १९६ खसेकोमा (उदाहरण) विभिन्न संगठन दलले प्राप्त गरेको मतबाट समानुपातिक सदस्य छान्न पर्दा । ३ जना समानुपातिक सदस्य भएकोले ३ ले खसेको मतलाई भाग गर्दा ६५ भाग फल आउँछ । भाग फलले संगठनले प्राप्त गरेको मत संख्यालाई भाग गर्ने ।

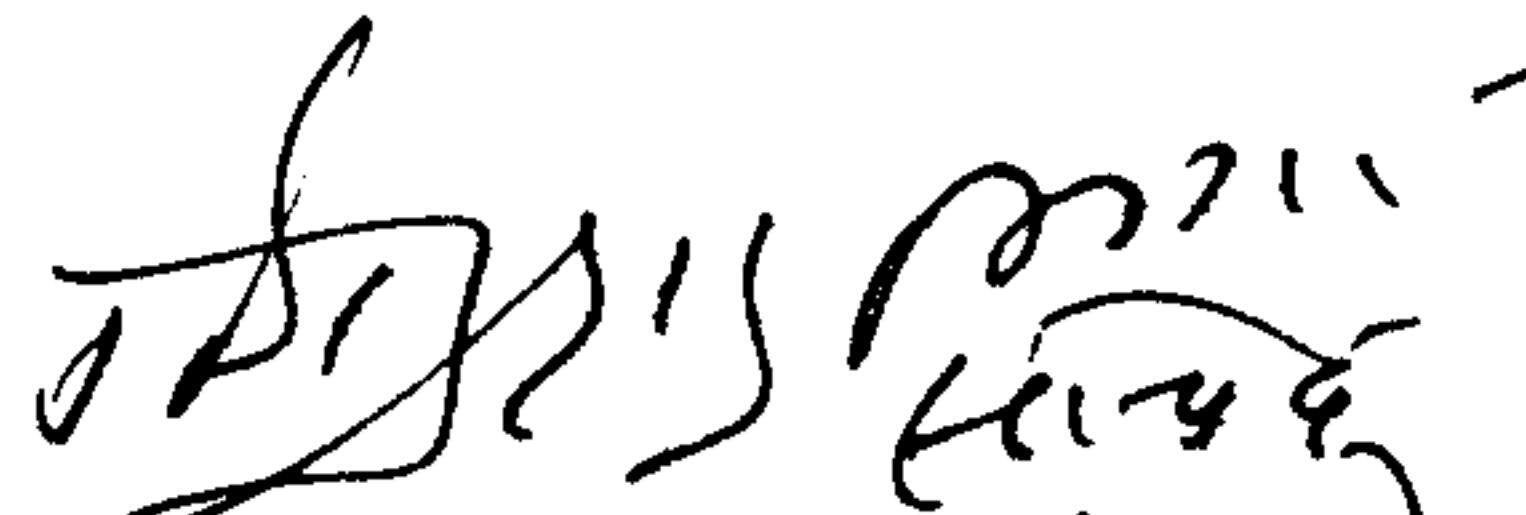
संगठन (क)	संगठन(ख)	संगठन (ग)	संगठन(घ)	संगठन(ङ)
भाग ६५/७४/९	६५/४८	६५/३५	६५/२७	६५/१२
$\frac{६५}{९}$ (१)	$\frac{४८}{४८}$ (२)	$\frac{३५}{३५}$ (३)	$\frac{२७}{२७}$ (४)	$\frac{१२}{१२}$ (५)

खसेको मतलाई समानुपातिक छानिने सदस्य संख्याले भाग गर्ने र भाग फल आएको संख्या बराबर १ सदस्य प्राप्त गर्नेछ । भागबाट मात्र सदस्य संख्या आउन नसके शेषफलमा जुन संगठनको बढी रहेको छ त्यसबाट आवश्यकता अनुसार क्रमशः निर्वाचन गर्दै जाने ।

३ सदस्य लिनु पर्दा १ देखि ५ जनाको सम्म ग्रेडिड निकाल्ने । कारण प्रथम चरणमा ३ जना छान्ने र उपाध्यक्ष र सह सचिवको छनौट भई सकेपछि समानुपातिक २ सदस्य पद रिक्त पदमा पुन ४ र ५ स्थानमा रहेको संगठनले उक्त सिट प्राप्त गर्दछ ।

जस्तै : प्रत्यक्ष तर्फ निर्वाचन हुने जम्मा पदाधिकारी - ३ र सदस्य संख्या ३ = ६ जना समानुपातिक तर्फ सदस्य - ३ जना गरी जम्मा निर्वाचित कार्यसमितिले ९ जनाले समानुपातिकबाट निर्वाचित सदस्यहरुमध्येबाट उपाध्यक्ष - १ र सहायक सचिव - १ कार्यसमितिको बहुमतले निर्वाचित गर्नेछ । समानुपातिक सदस्य पद २ खाली हुन गएकोले ग्रेडिडमा ४ र ५ औं स्थान प्राप्त गरेको संगठनबाट पदपूर्ति गर्ने ।

एउटा संगठनले समानुपातिक सूचिमा बढीमा ६ जना सम्मको नाम दिन पाउनेछ । (११ सदस्यीय कार्यसमितिमा ६ जना सदस्य रहने भएकोले तर यसभन्दा बढी सदस्य कार्यसमितिमा रहने भए त्यति नै संख्यामा नामावली दर्ता गराउन सक्नेछ) ।

 प्रत्यक्ष निर्वाचन कार्यसमिति
 एवं सहायक सचिव